

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 18. oktober 2013 (21.10)
(OR. en)**

14986/13

**SOC 821
ECOFIN 906
EDUC 393
JEUN 93**

DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: delegacije
Zadeva: Evropska koalicija za vajeništva
 – *izjava Sveta*

V prilogi vam pošiljamo končno različico izjave, ki jo je sprejel Svet (EPSCO) 15. oktobra 2013.

Evropska koalicija za vajeništva

Izjava Sveta

Evropska koalicija za vajeništva (v nadaljnjem besedilu: koalicija) je bila uspešno vzpostavljena v Leipzigu 2. julija 2013 s skupno izjavo evropskih socialnih partnerjev, Evropske komisije in litovskega predsedstva Sveta EU ter številnimi zavezami podjetij, industrije, trgovinskih, gospodarskih in obrtnih zbornic, izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter predstavnikov mladih.

Svet Evropske unije je odločno zavezan boju proti brezposelnosti in nedejavnosti mladih ter poziva vse zadevne akterje, naj pri izvajanju svojih ekonomskih in socialnih politik ter politik izobraževanja in usposabljanja v celoti upoštevajo to prednostno nalogo; obenem ugotavlja, da so visokokakovostna vajeništva in drugi programi učenja na delovnem mestu učinkoviti instrumenti za izboljšanje trajnostnega prehoda iz izobraževanja v zaposlitev, saj spodbujajo spretnosti, ki so pomembne na trgu dela, in izboljšujejo usklajevanje spretnosti s potrebami na trgu dela. Pozdravlja dogovorjene cilje glede izvajanja priporočila Sveta o vzpostavitvi jamstva za mlade in prispevek vajeništev v zvezi s tem.

Svet SE STRINJA z naslednjimi ključnimi sporočili:

- (1) Da bi odpravili zelo visoke stopnje brezposelnosti mladih, je treba sprejeti obširne in dopolnilne ukrepe na nacionalni ravni in ravni EU.
- (2) Visokokakovostni programi vajeništva lahko pozitivno prispevajo k boju proti brezposelnosti mladih, saj spodbujajo pridobivanje spretnosti ter zagotavljajo nemoten in trajnosten prehod iz sistema izobraževanja in usposabljanja na trg dela. Takšni programi so še zlasti učinkoviti, če se izvajajo v okviru celovitega pristopa na nacionalni ravni, ki združuje ukrepe s področja izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja.

- (3) Po potrebi in v skladu z nacionalnimi razmerami bi bilo treba spodbujati učinkovitost in privlačnost programov vajeništva, in sicer tako, da se jih uskladi z več skupnimi vodilnimi načeli. Med njimi se lahko še posebej poudarijo naslednja:
- (a) vzpostavitev ustreznega regulativnega okvira, pri čemer so odgovornosti, pravice in obveznosti vsake sodelujoče strani jasno opredeljene in izvršljive;
 - (b) spodbujanje nacionalnih partnerstev s socialnimi partnerji pri oblikovanju, izvajanju in upravljanju programov vajeništva, skupaj z drugimi zadevnimi deležniki, kot so, če je to ustrezno, posredniški organi (trgovinske, gospodarske in obrtne zbornice, poklicna in panožna združenja), izvajalci izobraževanja in usposabljanja, mladinske in študentske organizacije ter lokalni, regionalni in tudi nacionalni organi;
 - (c) zagotavljanje ustreznega vključevanja programov vajeništva v formalni sistem izobraževanja in usposabljanja prek sistema priznanih kvalifikacij in usposobljenosti, kar bi lahko omogočilo dostop do visokošolskega izobraževanja in vseživljenjskega učenja;
 - (d) zagotovitev, da so pridobljene kvalifikacije in usposobljenosti ter učni proces v okviru vajeništva visoke kakovosti, z opredeljenimi standardi za učne rezultate in v skladu s priporočilom o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja¹ ter da je model vajeništva priznan kot dragoceno orodje za učenje, ki se lahko prenese prek meja, odpira pot do napredka znotraj nacionalnih okvirov kvalifikacij in vodi do visokokvalificiranih delovnih mest;
 - (e) vključevanje močne komponente visokokakovostnega učenja in usposabljanja na delovnem mestu, ki naj bi dopolnjevala specifične spretnosti na delovnem mestu s širšimi, prečnimi in prenosljivimi spretnostmi, tako da so se udeleženci sposobni prilagoditi spremembam po končanem vajeništvu;

¹ UL C 155, 8.7.2009, str. 1.

- (f) zadostno vključevanje delodajalcev in javnih organov v financiranje programov vajeništva, pri čemer se zagotovi ustrezno plačilo in socialna zaščita vajencev, ter zagotavljanje ustreznih spodbud za sodelovanje vseh akterjev, zlasti malih in srednjih podjetij (MSP), in zadostno ponudbo vajeniških mest;
- (g) zajemanje raznovrstnih sektorjev in poklicev, vključno z novimi in inovativnimi sektorji z velikim zaposlitvenim potencialom, in upoštevanje napovedi o prihodnjih potrebah po spretnostih;
- (h) spodbujanje sodelovanja mladih z manj možnostmi, tako da se jim zagotovijo poklicno usmerjanje, pripravljalo usposabljanje in druga njim namenjena podpora;
- (i) spodbujanje programov vajeništva z ozaveščanjem mladih, njihovih staršev, izvajalcev izobraževanja in usposabljanja, delodajalcev in javnih zavodov za zaposlovanje, pri čemer se poudarja, da je vajeništvo pot do odličnosti, ki odpira široke izobraževalne in zaposlitvene možnosti;
- (j) predstavljanje vajeništva kot ene od možnosti za izvajanje programov jamstva za mlade.

Države članice izjavljajo, da bodo kot dodaten prispevek k visokokakovostnim vajeništvom in drugim programom učenja na delovnem mestu, in še zlasti h koaliciji, po potrebi:

- (4) z zavezami napovedale ukrepe, s katerimi nameravajo izboljšati ponudbo, kakovost in privlačnost pripravništev;
- (5) v sodelovanju s socialnimi partnerji in drugimi zadevnimi deležniki izvedle reforme sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tako da bodo uvedle načrt vajeništva ali izboljšale sedanje programe v skladu z navedenimi vodilnimi načeli ter tako povečale število, kakovost in privlačnost vajeništev;

- (6) posebno pozornost namenile podpori MSP in jim omogočile ponujanje več in bolj kakovostnih vajeniških mest, na primer z ustreznimi finančnimi in nefinančnimi spodbudami;
- (7) sprejele ukrepe za priznavanje kvalifikacij, pridobljenih z vajeništvom, v nacionalnih okvirih kvalifikacij in za njihovo navedbo v evropskem okviru kvalifikacij ter tako povečale možnosti za čezmejno mobilnost. To bi bilo treba izvesti v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso;
- (8) predvidele strateško uporabo sredstev EU, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi ter programom Erasmus+, v podporo vzpostavitvi učinkovitih programov vajeništva;
- (9) še naprej izmenjevale najboljše prakse in izkušnje v zvezi s programi vajeništva, tudi v okviru postopka večstranskega nadzora evropskega semestra, programa vzajemnega učenja in kopenhavnskega procesa ter z odprto metodo koordinacije, uporabljeno znotraj strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET2020).
